

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

до детального плану території
для будівництва та обслуговування
багатоповерхового житлового будинку в м. Тячів,
Тячівського району, Закарпатської області

Директор

Молнар С.В.

Радзіховська Л.О.

**Підтвердження ГАП про відповідність чинним нормам,
правилам та стандартам**

Стратегічна екологічна оцінка проекту «Детальний план території для будівництва та обслуговування багатоповерхового житлового будинку в м. Тячів, Тячівського району, Закарпатської області» виконана відповідно з вимогами Конституції України, відповідних законів України, інших нормативно-правових актів з питань використання території, з діючими нормами, правилами, інструкціями, державними та галузевими стандартами.

Головний архітектор проекту:

Радзівовська Л. О.

ЗМІСТ

1. Анотація
2. Вступ
3. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.
4. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).
5. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).
6. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).
7. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.
8. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.
9. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.
10. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).
11. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.
12. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).
13. Резюме нетехнічного характеру інформації.

1. Анотація

Звіт зі стратегічної екологічної оцінки «Детальний план території для будівництва та обслуговування багатоповерхового житлового будинку в м. Тячів, Тячівського району, Закарпатської області» виконано відповідно до чинної законодавчої та нормативної бази.

«Детальний план території для будівництва та обслуговування багатоповерхового житлового будинку в м. Тячів, Тячівського району, Закарпатської області» в межах населеного пункту, розроблено відповідно до рішення Тячівської міської ради №2366 від 29 березня 2018 р., Тячівського району, Закарпатської області.

Детальний план розроблений з дотриманням та врахуванням державних інтересів згідно з:

- ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»,
- ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»,
- ДБН Б.2.2-12:2018 «ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВА ТЕРИТОРІЙ»

Детальним планом передбачається удосконалення планування комплексу індивідуального житлового будинку, господарських будівель і споруд.

2. Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування. Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

3. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ

Детальний план є містобудівною документацією місцевого рівня, яка розробляється з метою визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці.

«Детальний план території для будівництва та обслуговування багатоповерхового житлового будинку в м. Тячів, Тячівського району, Закарпатської області» розробляється з метою визначення територіального розвитку на проектний період з урахуванням перспектив, обґрунтованих раціональним використанням територіальних та природних ресурсів, а також з метою оптимальної функціональної організації поселення, яка має забезпечувати розвиток та реконструкцію міського поселення, найкращі умови проживання та праці в контексті сталого природокористування.

Детальний план території передбачає:

- визначення майбутніх потреб переважних напрямів використання території;
- урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування забудови та іншого використання територій;
- обґрунтування черговості й пріоритетності забудови та іншого використання територій;
- визначення меж функціональних зон, пріоритетних та допустимих видів використання і забудови територій;
- оцінку загального стану населеного пункту, основних факторів його формування, визначення містобудівних заходів щодо поліпшення екологічного та санітарно-гігієнічного стану;
- визначення територій, що мають будівельні, санітарно-гігієнічні, природоохоронні та інші обмеження їх використання.

При розробленні «Детальний план території для будівництва та обслуговування багатоповерхового житлового будинку в м. Тячів, Тячівського району, Закарпатської області» врахована Схема планування території Закарпатської області, стратегії та програми економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку відповідної території, програми розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, чинна містобудівна документація на місцевому рівні та проектна документація, інформація містобудівного, земельного та інших кадастрів, заяви щодо забудови та іншого використання території.

«Детальний план території для будівництва та обслуговування багатоповерхового житлового будинку в м. Тячів, Тячівського району, Закарпатської області» в межах населеного пункту, розроблено відповідно до рішення Тячівської міської ради №2366 від 29 березня 2018 р., Тячівського району, Закарпатської області.

Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності

Мета розробки детального плану - уточнення планувальної структури і функціонального призначення земельної ділянки, яка знаходиться по вул. Пушкіна у м. Тячів, визначення планувальних обмежень її використання згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормам, формування пропозицій щодо можливого розташування об'єкту в межах однієї проектною території із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства з метою залучення інвестицій згідно інтересів територіальної громади, заходів щодо реалізації містобудівної політики розвитку даної території, згідно п.4.1. ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», для визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.

Проект детального плану території розроблено у відповідності до Законів України та вимог державних будівельних норм України, а саме: Закон України

«Про регулювання містобудівної діяльності»; Закон України «Про основи містобудування»; ДБН Б.2.2-12:2018 "Планування і забудова територій" та інших.

Проект розроблено на підставі рішення Тячівської міської ради №2366 від 29 березня 2018 р., Тячівського району, Закарпатської області.

Містобудівна оцінка території

Проектована ділянка знаходиться по вул. Пушкіна у м. Тячів. Площа ділянки – 0,1580 га.

Територія розташована поряд із сформованою інфраструктурою мікрорайону м. Тячів.

На земельній ділянці розташована житлова та нежитлова забудова. Земельна ділянка межує:

- З півночі – землями житлової забудови.
- Зі сходу – з землями житлової забудови;
- З півдня – з землями міської ради (вул.Пушкіна).
- З заходу – з землями житлової забудови.

Через територію проектування проходять повітряні лінії електропередач 0,4 та 10 кВт, з охоронною зоною 2м та 10 м від крайніх проводів в кожену сторону. Поблизу проходить газопровід середнього тиску. Визначені червоні лінії.

Проектна документація розроблена для будівництва в III-Б 1 кліматичному підрайоні з наступними кліматичними характеристиками:

- середня річна температура повітря становить +8,5-9,9°C;
- найнижча температура досягає -32,5°C, найвища +36,7°C;
- розрахункова зимова температура зовнішнього повітря -22°C;
- нормативне снігове навантаження – 800-1180 Па;
- вітрове навантаження – 230-400 Па;
- нормативна глибина промерзання ґрунту – 67-67,5 см;
- сейсмічність ділянки – 6-7 балів.

До початку розробки наступних стадій проектування (в т.ч. РП) мають бути виконані інженерно-геологічні вишукування.

Основні принципи планування та забудови території

Розміщення будівель та споруд на проектованій ділянці пов'язано з її конфігурацією та орієнтацією відносно сторін світу.

Враховуючи містобудівну ситуацію, що склалася, наявну інженерно-транспортну інфраструктуру, на проектованій ділянці пропонується розмістити наступні об'єкти:

- Багатоквартирний житловий будинок, секція 1;
- Багатоквартирний житловий будинок, секція 2;
- Торговий комплекс;
- Дитячий майданчик;
- Автостоянки;
- Проектований проїзд між вулицями;
- Майданчик для мусорних контейнерів.

Техніко-економічні показники: площа проектованої земельної ділянки, – 0,1580 га ; в т.ч.: площа забудови – 1 908,5 м²; площа паркінгу – 715,5 м²; площа твердого покриття – 1 893,833 м² площа озеленення – 563 м², загальна площа території – 5 080,833 м². На охопленій детальним планом території, крім вищезазначеного, також запроектовано розміщення інших індивідуальних житлових будинків, в тому числі існуючі.

Планувальна організація території відповідає нормам ДБН 360-92** «Планування і забудова міських та сільських населених пунктів».

Інженерне забезпечення

Проектними рішеннями детального плану витримані всі необхідні містобудівні нормативи.

Водопостачання

На розрахунковий період та на період розвитку інженерної інфраструктури населеного пункту проектованого споживача передбачається підключити до запроектованої централізованої мережі водопостачання.

Каналізація

На розрахунковий період господарсько-побутову каналізацію передбачається вирішити влаштуванням в межах території детальної забудови централізованої каналізації з прокладанням каналізаційних мереж в червоних лініях вулиць і підключенням до каналізаційної мережі згідно технічних умов експлуатуючої служби.

Санітарна очистка

Відповідно з генеральним планом передбачається планово-подвірна система очищення з вивозом сміття на сміттєзвалище.

Побутові відходи вивозитимуться з кварталу спеціалізованим автотранспортом згідно відповідної угоди із спеціалізованою організацією на офіційне місце їх утилізації.

Теплопостачання

Опалення проектованого об'єкту приймається від індивідуальних опалювальних по квартирних установок (котла на газовому або ж електричному паливі) з високим коефіцієнтом корисної дії.

Газопостачання

Газопостачання проектованої забудови передбачається існуючої газорозподільної системи села згідно технічних умов експлуатуючої служби.

Електропостачання

Електропостачання проектованої забудови передбачається від існуючої електророзподільної системи села згідно технічних умов експлуатуючої служби.

Всі інші конкретні питання по електропостачанню кварталу вирішуватимуться на наступних етапах проектування.

Відведення поверхневих стоків:

Відведення поверхневих стоків з території кварталу здійснюватиметься за допомогою дощоприймачів, що розташовуватимуться в межах червоних ліній проєктованих вулиць. Джерел забруднення поверхневих стоків нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами на території кварталу немає.

ОПОРНИЙ ПЛАН (мал. 2)

ПРОЕКТНЫЙ ПЛАН (мал. 3)

4. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

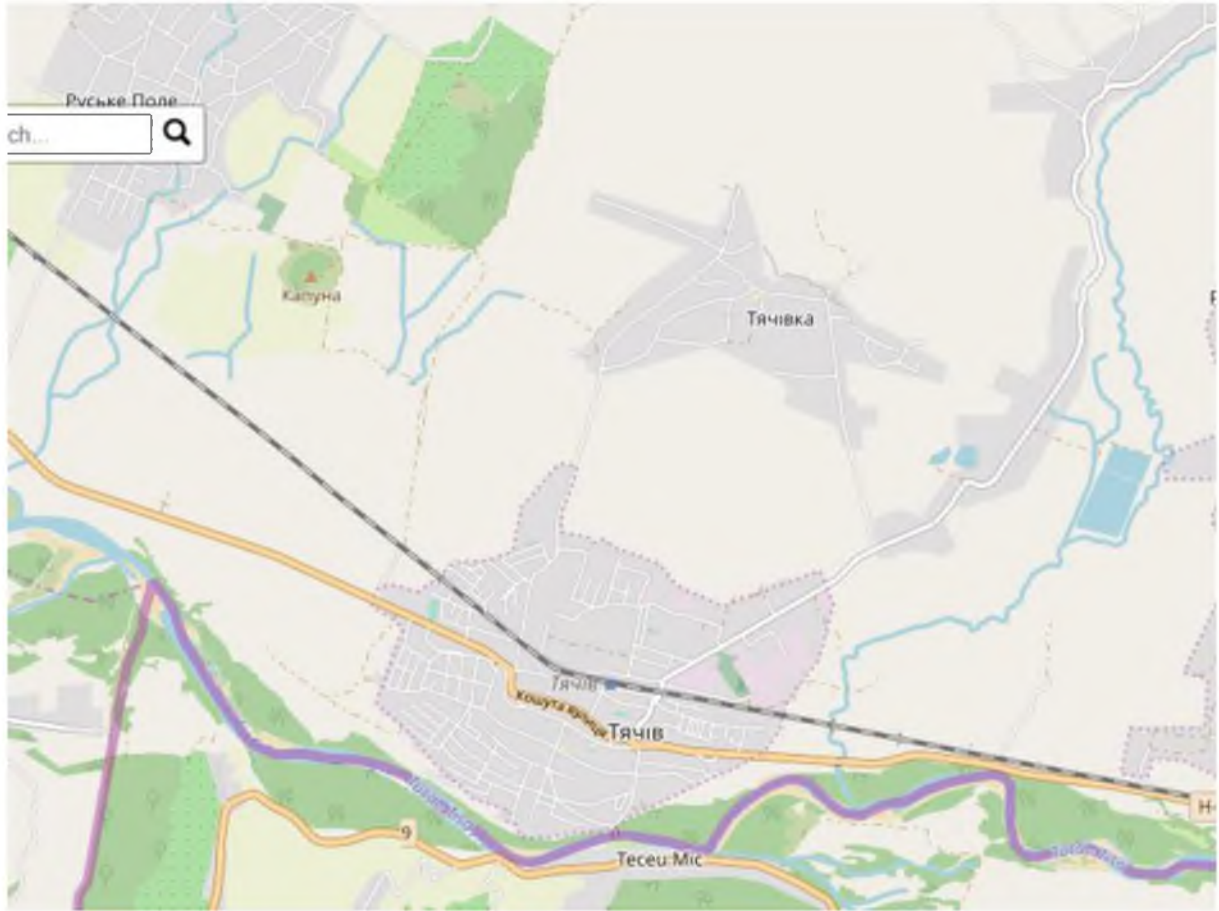
Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Тячів — місто районного підпорядкування (з 1961 року), центр однойменного району. Знаходиться в Хустській улоговині, на правому березі Тиси, за 136 км на схід від обласного центру. Через місто проходять залізниця Ужгород — Солотвина та автомагістраль Ужгород — Рахів.

Заснований Тячів у середині XIII століття. В 1967 році біля консервного заводу виявлено рештки поселення I—II століть н. е., матеріальна культура якого є продовженням місцевих традицій куштановицької культури (VI—III століття до н. е.). За попередніми даними, наданих Головним управлінням статистики в Закарпатській області населення м. Тячів на 1 січня 2018 року становить 8980 тисяч чоловік. Як стверджують експерти, кількість жителів має тенденцію нульового або негативного зростання і в поточному році буде скорочуватись. Цьому сприяють такі чинники, як низька народжуваність, відносно високий рівень смертності, відтік жителів з міста і низький міграційний приріст.

Основні галузі — зараз в місті працюють три фабрики з іноземними інвестиціями. Є фабрика з виробництва сировини для меблів (інвестор з США), фабрика з пошиву одягу (італійський інвестор) та фабрика по виготовленню паливних брикетів (угорський інвестор). На території міста також діє низка малих та середніх підприємств і приватних підприємців. В околицях Тячева розвинуте садівництво, зокрема вирощування яблук і слив.

ПЛАН –СХЕМА М. ТЯЧІВ (мал. 4)

Гідрографія та рельєф

Сучасний етап розвитку Карпатських гір і їх передгірних прогинів продовжується і тепер під дією ендегенних та екзогенних процесів. Як бачимо із викладеного, Карпати – це справді молоді гори, а низинна і передгірна зони Закарпаття стали суходолом усього близько 10 млн. років тому, що є миттю порівняно з геологічними епохами.

Утворення Карпатських гір супроводжувалось глибинними розломами земної кори в результаті підняття гір і опускання територій прогинів (Закарпатського і Передкарпатського). Такі глибинні розломи утворюють величезні напруження в земній корі і, отже, являються передумовою розвитку вулканічної діяльності. В пліоценову епоху утворився Закарпатський глибинний розлом, який і призвів до вулканічної стихії, результатом якої є вулканічні конуси, куполи і згаслі вулкани. Так, зокрема, виник Вигорлат-

Гутинський вулканічний хребет. Завершення його формування відбувалося, коли прогинання Закарпатської впадини змінилось на її підняття.

Найбільші річки Тячівського району – Тересва та Тересля. Тересва утворюється при злитті річок Брустуриянка та Мокрянка біля смт. Усть-Чорна. Її довжина 56 км, площа водозбору 1220 км кв. Тересва тече на південний захід, перетинаючи Полонинський хребет. Від верхів'я до с. Дубове вона протікає по вузькій глибокій звивистій V-подібній долині шириною по дну 100 - 400 м. Ширина русла 20 - 40 м, глибина 0,5 - 1,0 м. Середня швидкість течії 1 - 2 м/с, середні витрати 24,0 м³/с (с. Дубове). Найбільші притоки – Брустуриянка (довжина 15 км, площа басейну – 340 км²), Красна (довжина 14 км, площа басейну – 51 км²), Терешілка (довжина 28 км, площа басейну – 110 км²), Лужанка (довжина 34 км, площа басейну – 150 км²) та Вільхівчик (довжина 14 км, площа басейну – 22 км²).

Тересля, яка протікає на захід від Тересви, бере початок в центрі Горган із джерел на західному схилі гори Болотняк на висоті 1080 м н. р. м. і впадає в Тису біля смт. Буштина. Довжина річки 91 км, площа водозбору 750 км кв. Верхня та середня частини басейну знаходяться в гірському районі, нижня — в передгір'ях Карпат і Солотвинській улоговині. Від с. Драгове до впадання в Тису Тересля тече по Солотвинській улоговині, в якій долина річки розширюється до 2 - 3 км. Русло річки нестійке, складене переважно з галькою, середні витрати 6,6 м³/с. В межах району характеризується передгірно-рівнинним режимом. Найбільша притока в межах району – Уголька (довжина 27 км, площа басейну – 159 км²).

На території району розміщуються два солоні озера – одне в околиці смт. Солотвино (площа – 2 га), інше біля с. Тересля (площа – 3,9 га).

Водність річок істотно змінюється протягом року. Характерною особливістю внутрірічкового розподілу стоку є наявність паводків на річках протягом більшої частини року, нестійкої літньо-осінньої та зимової межени та нечітко вираженого весняного водопілля, сформованого талими і дощовими водами.

Водність річок істотно змінюється протягом року. Характерною особливістю внутрірічкового розподілу стоку є наявність паводків на річках протягом більшої частини року, нестійкої літньо-осінньої та зимової межени та нечітко вираженого весняного водопілля, сформованого талими і дощовими водами.

Клімат

За даними багаторічних спостережень, в районі розташування м. Тячів, середня річна температура повітря дорівнює 8.7° тепла. В спекотні літні дні (липень, серпень) абсолютний максимум температури може підвищуватись до 37.7° тепла. В період зимових відлиг температура повітря може підвищитись до 12-14° тепла. В зимовий період абсолютний мінімум становить мін 31°.

Клімат помірно — континентальний. Середня вологість повітря 70—80%. Літо тепле і довге. Похолодання настає у другій половині жовтня. Весна рання і приходить з другої декади березня. Середня температура липня +18 — +22 °С, а найхолоднішого місяця січня від -4 до -9 °С.

Весняні приморозки закінчуються в середньому в двадцятих числах квітня, а перші осінні - починаються 10-28 жовтня; тривалість безморозного періоду, залежно від рельєфу, коливається в межах 170-190 днів.

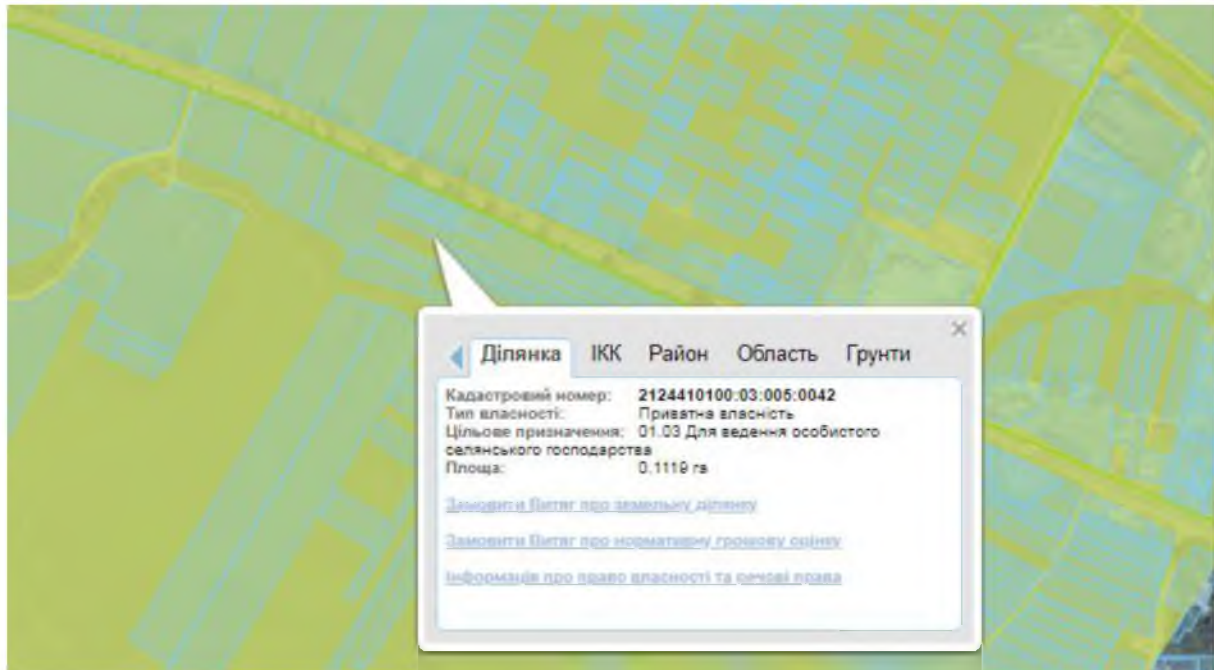
Ґрунти

Ґрунти Тячівського району сформувались в умовах помірного клімату з достатнім зволоженням, тому переважають різновиди бурі гірсько-лісові, лучно-лісові. В річкових долинах і низинах вони утворилися як на давніх, так і на сучасних річкових відкладах. У межах гірської частини території району чітко відслідковується вертикальна диференціація ґрунтів та рослинного покриву, яка тісно пов'язана з ярусністю рельєфу території. В межах річкових басейнів смуга бурих гірсько-лісових ґрунтів під буковими лісами в західній гірській частині оконтурює висоти від 300 до 1681 м нрм.

Розподіл ґрунтів району наступний: гірсько-лугові (3%); гірсько-підзолисті (4%); бурі гірсько-лісові ґрунти (93%), в свою чергу розділені на підтипи: темно-бурі (80%); світло-бурі (5%); дерново-буроземні (1%).

Характерним є наявність великої кількості кам'янистих розсипів на гірських схилах.

ПЛАН СХЕМА ҐРУНТІВ М. ТЯЧІВ(мал. 5)

шифр 187 Лучно-буроземні ґрунти

Флора та фауна

Природні ресурси Тячівського району багаті і різноманітні, що забезпечує діяльність різних галузей народно- господарського комплексу в районі. Найбільшим багатством району є ліси близько 60 відсотків території району. Переважна частина це хвойні (ялина, ялиця), рідше це змішані ліси – хвойно - букові. Територія району - одна з найбільше екологічно чистих територій України. Відсутність екологічно шкідливих підприємств, значна площа заповідних територій сприяли збереженню природних екологічних систем.

У районі наявні усі, відомі в області ландшафти від рівнинних, заплавних водно-болотних ландшафтів до високогірних субальпійських лук, боліт, кам'янистих розсипів. Родзинками району є високогірні озера Герешаска, Апшинець, а також два солоні озера – одне в околиці смт. Солотвино (площа – 2 га), інше біля с. Терєбля (площа – 3,9 га).

Одним з найцікавіших витворів природи з точки зору науки є виходи кам'яної солі в районі с. Солотвино, нині повністю урбанізовані. Низовинна і передгірська частини практично повністю антропогенно освоєні. Сільськогосподарські ландшафти складаються з сінокосів, ріллі, дворогосподарств, багаторічних насаджень – садів, незначна кількість збереглася лісових ландшафтів.

Гірські ліси в нижньому поясі складаються з дубово-букови, букових та буково-ялицевих лісів. Формація природних смерекових лісів займає найвищу висотну ступінь лісового покриву. В межах заповідника чисті клімаксові смеречники формують верхню межу лісу в Горганах, Свидовці.

Вище лісового поясу розташовані субальпійські та альпійські луки з фрагментами заростей криволісся. Немалу площу займають криволісся з домінуванням сосни гірської (жерепу) та вільхи зеленої (леличу). Охороняється масив дубово-ясеневого лісу, який є місцем оселення цінних мисливських видів тварин та птахів, як-от: сарна європейська, свиня дика, вивірка лісова, норка європейська, борсук, ондатра, фазан, куріпка сіра, чапля сіра та інші. Трапляються також кіт лісовий, занесений до Червоної книги України.

1. Об'єкти природно-заповідного фонду

Площа природоохоронних територій району становить 18023,11 га. Найбільшим природоохоронним об'єктом району є масиви Карпатського біосферного заповідника, що має на території району два великих масива. Крім того є великі об'єкти загальнодержавного значення, як ландшафтний заказник "Брадульський", ботанічний "Кедринський", Странзул і Задня" та ін. Є багато геологічних гідрологічних пам'яток природи місцевого значення – мінеральних джерел, частина яких знаходиться поза межами заповідника, печер, більшість з яких увійшла до Карпатського біосферного заповідника і є місцем концентрації рідкісних фауністичних угруповань з участю рідкісних і зникаючих рукокрилих.

Парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва займають загальну площу 23 га, несуть рекреаційне, санітарно-оздоровче, естетичне та історико-культурне навантаження.

Район багатий на мінеральні та геотермальні води. Понад 60 мінеральних джерел Тячівщини містять до 20 життєво необхідних для здоров'я мікроелементів. Особливо багаті металами високогірні джерела Усть-Чорної, Руської Мокрої, Великої Угольки, Тарасівки. Є джерела з вмістом дефіцитного в Закарпатті фтору (Добрянське, Новоселиця) та йоду (Велика Уголька, Руська Мокра). Мінеральні води багаті на кремнієву кислоту. Це справжня аптека для профілактики та лікування цілої низки хвороб. У селі Велика Уголька є закрита свердловина теплої мінеральної води, а в селі Теребля – свердловина з геотермальною водою.

2. Землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони

Землі водного фонду займають площу 1913,8 га. Це основні річки району – верхів'я р. Тересва, річки Теребля, середня течія р. Тиси, з їх прибережними охоронними смугами, водоохоронними зонами. Серед них під природними водотоками та річками зайнято 1724,1 га, під штучними водотоками – каналами, колекторами, канавами, гідропорадами 139,8 га, природні високогірні озера 10 га, серед яких найбільшим є озеро "Герешаска" – високогірне озеро, та Солотвинське і Тереблянське солені озера, що є об'єктами збереження і рекреації. Штучні ставки – незначні водні об'єкти, функція яких рекреація і рибальство - займають 39 га.

Водно-болотні угіддя представлені торфовими оліготрофними болотами площею 7,9 га. Серед них найбільшим є заповідне болото "Багно" в околицях смт. Буштино. Значна частина заболочених земель вкриті низовинними дібровами заплавного типу і віднесені до земель лісового фонду.

3. Землі лісового фонду

На території району діють п'ять постійних лісокористувачів – ДП "Буштинський лісгосп", ДП "Брустурянський лісомисливгосп", ДП "Русько-Мокрянський лісомисливгосп" підпорядковані Державному Комітету лісового господарства України, Карпатський біосферний заповідник, підпорядкований МінОНПС України, філія "Тячівдержспецлісгосп" МінАПК України. Більшість території району складають суцільні масиви смерекових, смереково-ялицевих та буково-ялицевих лісів.

Ліси у районі займають площу 120925,8 га, в т.ч. вкрито лісовою рослинністю 112399,9 га. Основу лісів району складають смерекові, смереково-ялицеві, буково-ялицеві, букові ліси. Субальпійські криволісся сформовані з сосни гірської, ялівцю сибірського та вільхи зеленої. Незначна частина насаджень з участю реліктових автохтонних видів сосни кедрової європейської, тису ягідного, модрина польської. Дані угруповання занесені до Зеленої книги України. У низовинній частині району збереглися дубово-грабові та дубові ліси заплавного типу. У прирусловій зоні р. Тиси мають місце вербово-тополево-вільхові заплавні ліси, де збереглися угруповання осоки. Передгірська та низько гірська частини району вкриті дубовими, дубово-грабовими, дубово-буковими лісами. має місце явище заростання високогірних пасовищ смерекою, частина площ, які вважаються полонинами, на даний момент вкриті стиглими смерековими лісами невизначеного підпорядкування. площі таких ділянок сягають сотень гектарів.

4. Землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів, в т.ч. землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами.

Землі рекреаційного призначення займають загальну площу 891,2 га. Це значна кількість гірськолижних баз та будинків відпочинку різного рівня, санаторії та дитячих оздоровчих центрів.

5. Землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання — пасовища, луки, сіножаті тощо. землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання — пасовища, луки, сіножаті тощо.

Сільгоспугіддя на території району займають площу 51453,7 га. Дуже незначну частину територій займає рілля, що являє собою найвищий ступінь антропогенних змін і не є об'єктом екомережі. Дані землі займають 9400,4 га.

Під багаторічними насадженнями зайнято 4759,4 га. Це здебільшого занедбані сади, що можуть бути прирівняні до лісових насаджень.

Сіножаті у Тячівського районі займають площі 15509,1 га, пасовища 20970,6 га, в т.ч. гірських – 482 га. Значна частина сіножатей та пасовищ активно використовується населенням через брак сільгоспугідь. Вівчарство

зберегло свій традиційний характер. Випас худоби обмежено тільки на заповідних полонинах, які і є основними резерватами збереження високогірної альпійської лучної рослинності та фауністичних комплексів.

6. Інші природні території та об'єкти (кам'яні розсипи, піски, солончаки, деградовані землі, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність).

Дана категорія земель в районі займає 2965,1 га. Це у переважній більшості високогірні кам'янисті розсипи, яри, еродовані схили пагорбів, скельні виходи, старі, не діючі та діючі кар'єри, відвали.

5. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).

Протягом 2016 року відбулося незначне збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення. Обсяги забруднюючих речовин, які надійшли у повітряний басейн у 2016 році від стаціонарних джерел забруднення, за даними Головного управління статистики, збільшились в порівнянні з 2015 роком на 10,4% і складають 4,9 тис. тон проти 4,4 тис. тон у 2015 році. Із загальної кількості викидів забруднюючих речовин 54,6% складають речовини, що належать до парникових газів, зокрема, метан. Крім того, 0,1 млн. т становлять обсяги викидів діоксиду вуглецю.

Виходячи з проведеного аналізу можна зробити висновок, що найгострішою проблемою у сфері охорони атмосферного повітря є використання застарілих технологій виробництва теплової енергії для обігріву житлових приміщень, що спричиняє негативний вплив на стан довкілля та здоров'я населення та викидів від автомобільного транспорту, який проїжджає через місто. Найбільш прийнятним для влади способом вирішення зазначеної проблеми є використання програмно-цільового підходу.

Найбільш вразливою складовою, що зазнає негативного впливу викидів в атмосферне повітря, є здоров'я населення.

Соціально-демографічні показники м. Тячів та здоров'я населення

В м. Тячів впродовж ряду років спостерігається скорочення чисельності населення, що пов'язано зі специфікою демографічних процесів, погіршення показників здоров'я, зниження матеріального добробуту та виїздом румунського населення на постійне проживання в Румунію.

Демографічні показники та здоров'я населення є чутливими показниками, які відображають зміни в якості навколишнього природного середовища. Чисельні дані свідчать про те, що в екологічно несприятливих районах реєструється збільшення рівня смертності та захворюваності населення, при цьому відстежується певний зв'язок з екологічними особливостями району(Таблиця 1).

Таблиця 2. Захворюваність дорослого населення Тячівський район та м. Тячів, 2015-2017 рр (на 100 тис дорослого населення)

Адміністративна територія	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Тячівський район, м. Тячів	40201,8	43194,9	46880,5

В структурі захворюваності дорослого населення провідне місто наступні класи хвороб:

Хвороби органів дихання- 35,3%

Хвороби органів травлення- 7,3%

Хвороби системи кровообігу-12,55

Зміна вікової структури населення, зниження якості та тривалості життя є наслідком багатьох економічних, соціальних та екологічних факторів, серед яких забруднення навколишнього природного середовища займає значне місце. Високий рівень забруднення атмосферного повітря - один з основних факторів підвищення ризику смертності та захворюваності населення.

Потрапляння забруднюючих речовин в організм людини через органи дихання викликає ризик розвитку їх хвороби. Крім того, тверді частинки,

осаджуються на поверхні землі та можуть потрапляти до органів дихання та травлення.

Аналіз сучасного стану навколишнього середовища

За даними Головного управління статистики у Закарпатській області викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря з стаціонарними джерелами забруднення за 2017 рік становлять 3,2 тис. т.

Таблиця 3. Викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря

	Обсяги викидів забруднюючих речовин			Крім того, викиди діоксиду вуглецю		
	усьо го, тис. т	у тому числі		усьо го, млн. т	у тому числі	
		стаціонарними джерелами	пересувним и джерелами ¹		стаціонарними джерелами	пересу вними жере лами ¹
1990	294,5	188,2	106,3			
1991	374,1	193,6	108,5			
1992	139,3	173,5	65,8			
1993	179,3	140,5	38,8			
1994	87,5	59,0	28,5			
1995	36,7	13,2	23,5			
1996	32,0	11,6	20,4			
1997	29,7	11,7	18,0			
1998	47,5	8,6	38,9			
1999	44,7	7,0	37,7			
2000	40,7	7,7	33,0			
2001	41,7	7,8	33,9			
2002	40,3	7,8	32,5			
2003	49,0	13,3	35,7			
2004	32,4	9,6	22,8			
2005	65,9	26,6	39,3			
2006	70,7	25,6	45,1	0,7	0,7	
2007	88,2	22,9	65,3	0,4	0,4	
2008	91,3	23,2	68,1	1,5	0,6	0,9
2009	87,6	21,4	66,2	1,2	0,4	0,8
2010	87,3	17,6	69,7	1,1	0,2	0,9
2011	89,4	17,2	72,2	1,3	0,4	0,9
2012	72,1	8,1	64,0	1,1	0,2	0,9
2013	69,1	7,6	61,5	1,1	0,2	0,9
2014	60,5	3,9	56,6	0,9	0,1	0,8
2015	54,2	4,4	49,8	0,8	0,1	0,7
2016	4,9	4,9		0,1	0,1	
2017	3,2	3,2		0,2	0,2	

Характеризуючи стан атмосферного повітря в цілому по Закарпатській області необхідно відзначити деяке його поліпшення та стабілізацію рівнів забруднення протягом 2013-2015 років, адже багато промислових підприємств знизили свою потужність, а деякі взагалі зупинили роботу.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря по Закарпатській області наведена в таблиці 2.

Таблиця 4. Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами – забруднювачами поверхневих водних об'єктів Закарпатської області

Назва водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м3/добу), ефектiveness використання (використання потужності) очисних споруд	Водний об'єкт	2015 рік			2016 рік			2017 рік		
			об'єм скидання зворотних вод, млн. м ³	У тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, млн. м ³	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, млн. м ³	У тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, млн. м ³	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, млн. м ³	У тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, млн. м ³	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються із зворотними водами, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Водоканал м. Ужгорода	50000,0	р. Уж	17,89	0,348	9941,0	17,416	0,465	9841,15	19,865	1,565	11065,3
ТОВ "Водоканал Карпатвіз"	5280,0	к-л Верке	0,491	0,491	314,519	0,39	0,39	317,45	0,371	0,371	349,8
ММКП Мукачівводоканал	16000,0	Лагориця	7,787	0,17	5652,82	8,468	0,16	6073,9	8,515	0,16	5308,3
КП Чопської міськради "Водка-л-Чоп"	2250,0	р. Тиса	0,365	0,103	207,86	0,352	0,229	206,16	0,15	0,15	170,251
КП Рахівтепло, м. Рахів	10800,0	р. Тиса	0,188	0,188	117,05	0,189	0,19		0,197	0,197	129,4
ВУЖКГ, м. Виноградів	5500,0	р. Тиса	0,482	0,217	320,376	0,506	0,052	292,4	0,561	0,561	362,351
ВУЖКГ, м. Тячів		р. Тиса	0,103	0,103	74,44	0,106	0,106		0,083	0,083	64,24
КПВ Солотвино смт	2500,0	р. Тиса	0,062	0,062	37,963	0,068	0,068		0,068	0,068	
ТОВ "Комуналсервіс", смт. В.Березний	1200,0	р. Уж	0,129	0,062	99,355		0,066	88,93	0,136		160,63
КП "Комунальник", м. Перечин	1044,0	р. Уж	0,186	0,155	91,14	0,141	0,042	89,8	0,178	0,178	122,349
ВУВКГ м. Хуст	13500,0	р. Тиса	0,529	0,191	213,839	0,511	0,19	391,0	0,617		349,492
КП "Водоканалсервіс"	2000,0	р. Вича		0,026	33,276		0,027	30,1	0,066	0,066	

Таблиця 5. Водопостачання та водовідведення

Назва населеного пункту	Частка населення, що має доступ до систем водопостачання (централізованих тощо), %	Частка населення, що має доступ до систем водовідведення (централізованих тощо), %
Усього за регіоном	37,3	26,4
у тому числі:		
у містах	85,6	80,0
у селищах міського типу	48,1	39,0
у селах	14,5	1,0

Виходячи з вищевикладеного, можна зазначити наступні ключові проблеми сільської ради в галузі охорони навколишнього природного середовища (таблиця 5).

Таблиця 6. Проблеми в галузі охорони навколишнього середовища

№	Проблема
1	Незадовільний стан полігонів твердих побутових відходів (ТПВ)
2	Розміщення та захоронення ТПВ
3	Відсутність підприємств з переробки ТПВ
4	Відсутня або незадовільний стан каналізаційних мереж
5	Недостатня ефективність роботи очисних споруд
6	Низький рівень екологічної культури у представників населення
7	Низький рівень використання альтернативних джерел енергії
8	Недостатня розвиненість системи екологічного моніторингу
9	Слабка мотивація впливу органів місцевого самоврядування на процеси антропогенного навантаження в населених пунктах
10	Низький рівень впровадження енергоефективних технологій

6. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планової діяльності можливий вплив на довкілля:

- викиди забруднюючих речовин від автотранспорту;

- шумовий вплив;
- забруднення ґрунтів;
- утворення будівельних та комунальних відходів.

Екологічні проблеми і ризики на здоров'я населення, які стосуються детального плану території Для будівництва та обслуговування багатоповерхового будинку в м. Тячів Тячівського району, Закарпатської області, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом, незначний.

7. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У Т.Ч. ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Слід зазначити, що різні програми розвитку містять подібні, хоча і не завжди ідентичні, екологічні цілі. Наприклад, основні цілі та завдання визначені програмами з охорони навколишнього природного середовища, що на регіональному та місцевому рівнях повторюються в програмах Соціально-економічного розвитку місцевого і регіонального рівня, та в цільових програмах місцевого і регіонального рівня.

Аналіз також включав цілі, які мають відношення до генерального плану, та цілі, які можуть бути вирішені на іншому рівні планування. На основі аналізу змісту містобудівної документації виконавці СЕО оцінили рівень відповідності цілей, викладених у проектній містобудівній документації, екологічним цілям, встановленим на регіональному рівні та ключовим відповідним цілям.

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: Статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

2) виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів

щодо охорони навколишнього природного середовища;

3) планова діяльність не передбачає суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу;

4) проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;

5) узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території було обґрунтовано;

6) забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, у

загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;

7) у звіті СЕО надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;

8) компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

9) оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що

негативно впливають на екологічну обстановку;

10) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;

11) використання отриманих висновків моніторингу та комплексу

охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

8. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 № 29) наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація ДПТ призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

Оцінка потенційних впливів на навколишнє середовище та здоров'я

людей встановила, що проект може мати певний негативний вплив на довкілля у разі відсутності належного контролю за таким впливом. Тому Тячівська міська рада буде виконувати певні дії (які вказані в наступному розділі) для запобігання, скорочення чи зменшення негативних впливів даного проекту.

9. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єкту доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожуючі конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

Перелік і стисла характеристика проектних рішень, комплекс яких включає:

- ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.;
- планувальні заходи – функціональне зонування, організація санітарно-захисних зон та санітарних розривів, озеленення та ін.;
- відновлювальні заходи - технічна і біологічна рекультивація, нормалізація стану окремих компонентів навколишнього середовища тощо;
- захисні заходи.

Для попередження та захисту об'єкту необхідно проведення наступних попереджувально-захисних заходів:

- посилення режиму безпеки шляхом встановлення систем відео спостереження та охоронної сигналізації;
- передбачити освітлення прилеглої території в нічний час - компенсаційні заходи (при необхідності) - компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в

іншому місці і/або в інший час, грошове відшкодування збитків.

На всіх етапах реалізації ДПТ проектні рішення будуть здійснюватись у відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

- охоронні заходи – передбачити систему моніторингу зі спостереженням за технічним станом обладнання, за станом ґрунтів та здійснення контролю за дотриманням ГДВ забруднюючих речовин в атмосферному повітрі у зоні впливу планової діяльності.

Повітряне середовище

Проектом не передбачається (заборонено) застосовувати в процесі будівництва речовини, будівельні матеріали, які не мають сертифікатів якості України.

До експлуатації допускати машини та механізми виключно у справному технічному стані. Здійснювати постійний екологічний контроль процесу будівництва.

Можливими джерелами забруднення атмосфери на проектованому об'єкті є тимчасові місця паркування спецтехніки.

Водне середовище

З метою зменшення впливу на підземні води передбачити:

-
1. транспортування та збереження сипучих матеріалів у спеціальних контейнерах;
 2. своєчасне та якісне упорядкування постійних, тимчасових під'їзних зовнішніх та внутрішніх автодоріг на майданчиках(до початку будівництва);
 3. максимальне збереження зелених насаджень на майданчиках будівництва;
 4. передбачити вивіз та утилізацію будівельних відходів та рекультивацію земель після завершення будівництва;
-

5. по закінченню будівництва здійснити благоустрій території з відновленням рослинного покриву;
6. забезпечити облаштування тимчасової огорожі будівельного майданчика;
7. своєчасно проводити профілактичні та ремонтні роботи.

Геологічне середовище та ґрунт

Можливе забруднення будівельними відходами, проливами нафтопродуктів.

На території проектування не передбачено тимчасові та постійні місця для зберігання відходів, які можуть бути джерелом забруднення.

Рослинний та тваринний світ

Вплив прогнозується незначний і носитиме тимчасовий характер. Прямий вплив на існуючий рослинний покрив буде проявлятися при знятті ґрунтового -рослинного покриву з території будівництва і в пошкодженні рослинності транспортними засобами та будівельною технікою на прилеглий території. Дана дія носить тимчасовий характер. По завершенню будівельних робіт територія, прилегла до об'єкту планової діяльності, буде упорядкована.

Соціальне середовище

Створення нових робочих місць, сприяння розвитку малого та середнього бізнесу.

10. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ РОЗГЛЯДАЛАСЬ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, В ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час стратегічної екологічної оцінки даного детального плану території, не передбачається розглянути «Нульовий сценарій», без впровадження проектних змін.

Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування.

Альтернативи іншого характеру відсутні з огляду на необхідність провадження даної планованої діяльності саме на даній ділянці.

Вибір даного майданчика будівництва проведено з урахуванням доцільності розміщення об'єкта, а також аспектів соціально-економічного розвитку населеного пункту в цілому.

У разі незатвердження документа державного планування, а саме детального плану території, та відмова від реалізації будівництва, призведе до неможливості подальшого економічного розвитку населеного пункту. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля.

За даним варіантом подальший стабільний розвиток населеного пункту є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та вуличної мережі, погіршення ситуації в цілому.

Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і

правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянкою розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;

- проаналізовано склад ґрунтів, рівні залягання підземних вод, особливості гідрогеологічних умов майданчика за результатами інженерно-геологічних вишукувань;

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації наслідків;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;

5) отриманні зауваження і пропозиції до проекту містобудівної документації;

6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

11. ЗАХОДИ ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ

Організація моніторингу детального плану території рекомендується шляхом здійснення наступних заходів:

- ✓ порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками, в яких реалізуються заходи планової діяльності, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів планованої діяльності;
- ✓ порівняння фактичних показників індикаторів виконання заходів планової діяльності, зокрема рівня викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження.

План екологічного моніторингу.

Положення щодо створення системи моніторингу довкілля Ужгородського району визначає порядок створення та функціонування системи з урахуванням стану довкілля та природоохоронної діяльності в районі, визначає основні завдання районної системи моніторингу довкілля, суб'єктів системи, їх завдання відповідно до конкретного ресурсу, принципи організації та функціонування системи, взаємовідносини між суб'єктами під час створення та опрацювання системи моніторингу, структуру системи, організаційний механізм її створення.

Запропоноване Положення слід розробити відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.98 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля».

Система моніторингу довкілля - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Екологічний та соціальний моніторинг для даного об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час її будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проекту є забезпечення/гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Програма екологічного моніторингу буде працювати під час будівництва та експлуатації об'єкту. Вона складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету та ключові індикатори та критерії для оцінки.

Постійний моніторинг буде здійснюватися під час всього життєвого циклу об'єкту: будівництво - експлуатація - виведення із експлуатації.

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу;
3. Візуальний огляд;
4. Регулярний відбір зразків/проб та їх дослідження;
5. Регулярні опитування та зустрічі із громадою, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планованої діяльності;
6. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище.
7. Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми

моніторингу та її коригування в разі необхідності.

Внутрішній моніторинг

Перед початком будівництва буде призначено фахівця, який буде відповідальним за дотримання екологічних та соціальних вимог під час будівельних робіт. Також ця людина буде підтримувати регулярний контакт не тільки із державними контролюючими органами, а й начальником відділу охорони навколишнього природного середовища, начальником відділу охорони праці та особою, відповідальною на підприємстві за зв'язок із громадськістю та корпоративну соціальну відповідальність.

Зовнішній моніторинг та оцінка

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу об'єкту силами органів державного нагляду (територіальні органи Державної екологічної інспекції України, Держпродспоживслужби України та Держпраці), місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань, представниками кредиторів та інвесторів, в т.ч. залученими аудиторськими компаніями.

Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль підприємства шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін.

Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об'єднання мають право долучатись до контролюючих органів або відвідувати об'єкт самостійно відповідно до вимог біобезпеки, що встановлені на підприємстві будуть публікувати на власному сайті сканкопії результатів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках моніторингу, не пізніше ніж через 5 (п'ять) робочих днів після отримання їх оригіналів.

12. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЯ

Дослідники дійшли наступного висновку: як зазначено вище, при виконанні всіх належних умов будівництва та подальшої експлуатації об'єкту, в

першу чергу – виконання заходів у сфері централізованого водовідведення, негативний вплив на екологічну ситуацію відсутній. Відтак відсутній і транскордонний вплив.

При цьому важливу роль буде відігравати організація вивезення побутових відходів з території об'єкту після здачі в експлуатацію, а також рівень громадської та екологічної свідомості місцевих мешканців. Проте відсутні механізми значного впливу на цей фактор з боку замовника планових робіт.

13. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1 -10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНИХ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

У Звіті з СЕО «Детальний план території для будівництва та обслуговування багатоповерхового житлового будинку в м. Тячів, Тячівського району, Закарпатської області» проведено оцінку впливів на довкілля об'єкту планованої діяльності в районі його розміщення.

Даний документ - Резюме нетехнічного характеру (РНХ) - містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності. Також надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Цей документ (РНХ) буде розміщений у зазначеному нижче місці для ознайомлення і для надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>.
2. Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування: наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296. - Режим доступу: <https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2018/nakaz296.pdf>.
3. Все про Закарпатську область.
<http://ukrtur.narod.ru/turizm/regionukr/zakarp/geopoloshzak/geopolozakar.htm>
4. Екологічний паспорт Закарпатської області
http://ecozakarp.at.gov.ua/?page_id=308
5. ВИКИДИ В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ
http://www.uz.ukrstat.gov.ua/statinfo/navkol/2018/dioks_atm_pov_1990-2017.pdf
6. ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ
http://www.uz.ukrstat.gov.ua/statinfo/medicine/zahvor_naselen.pdf
7. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДО 2020 РОКУ
http://dfrr.minregion.gov.ua/foto/projt_reg_info_norm/2015/05/Strategiya.pdf
8. Закарпаття – мій край. <http://carpathia.uz.ua/zakarpattya-mij-kraj>
9. С.С. Поп. Природні ресурси Закарпаття. – Ужгород: ТОВ «Спектраль», 2002.-296с.;
10. В. Ю. Пересоляк, М. М. Ходанич. Моніторинг ґрунтів Закарпаття. Монографія. Ужгород.Видавництво«ТУРпрес»,2013-85с